Latvijas Pašvaldību savienība

Publicēts: 2026. gada 21. oktobris

Pašvaldību noturība un pakalpojumu nepārtrauktība krīzēs: pašvaldības LPS seminārā mācās viena no otras

20. oktobrī Kuldīgā notikušajā Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) rīkotajā seminārā "Pašvaldību noturība un pakalpojumu nepārtrauktība krīzēs: mācības no augusta vētras un Ukrainas" pašvaldību vadītāji, civilās aizsardzības eksperti, valsts pārvaldes iestāžu un dienestu pārstāvji, kā arī Ukrainas pašvaldību pārstāvji pārrunāja praktiskus risinājumus pašvaldību pakalpojumu nodrošināšanai ārkārtas situācijās.

Šis bija jau otrais seminārs LPS rīkoto pasākumu ciklā, kas veltīti pašvaldību gatavībai krīzēm. Pirmais norisinājās augusta sākumā Cēsīs, arī tajā piedaloties Ukrainas pašvaldību pārstāvjiem. Tēmas aktualitāti spilgti apliecināja šā gada augusta nogales spēcīgā vētra Latvijā, kas daudzās mājsaimniecībās radīja ilgstošus elektroapgādes un mobilo sakaru pārrāvumus, liekot pārvērtēt līdzšinējos rīcības protokolus un praktisko gatavību gan pašvaldībās, gan mājsaimniecībās.

Semināra atklāšanā LPS priekšsēdis **Gints Kaminskis** akcentēja pašvaldību savstarpējās sadarbības un sadarbības starp iestādēm nozīmi, kā arī nepieciešamību izglītot sabiedrību. "Jo izglītotāki kļūs iedzīvotāji, jo izglītotāka kļūs pati teritorija," uzsvēra Kaminskis, piebilstot, ka drošības jautājums ir prioritāte visā Eiropā.

Diskusijā par rīcības protokoliem un mācībām pēc vasaras vētras Klimata un enerģētikas ministrijas valsts sekretāres vietniece enerģētikas un vides noturības politikas jautājumos **Līga Rozentāle** vērtēja sagatavoto rīcības plānu izpildi un nepieciešamos uzlabojumus. Savukārt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Operatīvās vadības pārvaldes priekšnieks **Kristaps Kolbergs** uzsvēra "noturības punktu" būtisko lomu, lai iedzīvotāji precīzi zinātu, kur vērsties apdraudējuma un sakaru pārrāvumu gadījumā, kā arī aicināja stiprināt sabiedrības izglītošanu un brīvprātīgo darbu.

Pasākuma turpinājumā Liepājas pilsētas pašvaldības civilās aizsardzības vecākais eksperts **Vilmārs Vecvagaris** dalījās ar praktisko pieredzi kritiskās infrastruktūras — ūdensapgādes, siltumapgādes, kanalizācijas un veselības aprūpes — nepārtrauktības nodrošināšanā, kā arī pievērsās civilās aizsardzības plānu atbilstībai reālajai situācijai sakaru pārrāvumu laikā. Savukārt Dienvidkurzemes novada Ugunsdzēsības dienesta vadītājs **Andris Jefimovs** ar piemēriem iedvesmoja citu pašvaldību pārstāvjus aktīvi gatavot projektu pieteikumus Eiropas Savienības programmās par civilās aizsardzības tēmām, tādējādi uzlabojot pašvaldību attiecīgo dienestu materiāltehnisko bāzi un iesaistītu iedzīvotājus izglītojošās aktivitātēs.

Semināra otrajā daļā ar Latvijas pašvaldībām nozīmīgu pieredzi dalījās Ukrainas pašvaldību pārstāves. Čuhujivas pilsētas militārās administrācijas priekšsēdētāja **Halina Minajeva** pastāstīja par svarīgāko pakalpojumu nodrošināšanu robežjoslas apstākļos krīzes laikā, tostarp ģimenes ārstu prakšu nodrošināšanu ar ģeneratoriem, patvertņu izveidi un pazemes skolu darbību, kas ļauj bērniem mācīties drošībā un socializēties ar vienaudžiem.

Savukārt Bahmutas pašvaldības pārstāves **Natalia Otiunina** un **Oksana Karpets** auditorijai atklāja, kā pašvaldība spēj strādāt arī okupētas teritorijas apstākļos, nodrošinot pakalpojumu nepārtrauktību un atbalstu iedzīvotājiem, kuri pārvietoti uz citām Ukrainas pilsētām. Tā, piemēram, Bahmutas pašvaldība izveidojusi atbalsta un kopienas centrus pārvietotajiem iedzīvotājiem, tiem piedāvājot psiholoģisko atbalstu. Bahmutas pašvaldība joprojām piedāvā saviem iedzīvotājiem izmantot attālinātu mācību iespējas vispārizglītojošajā izglītībā. Kā uzsvēra Oksana Karpets, lai arī attālinātas mācības neaizstāj klātieni, pareizi algoritmi un tehniskie risinājumi ļauj saglabāt izglītības procesu un piederības sajūtu valstij. "Var izslēgt gaismu, bet nevar izslēgt cilvēku noturību," savu uzstāšanos ar cerību noslēdza Bahmutas pašvaldības pārstāve.

Raugoties nākotnes risinājumos, semināra noslēgumā Latvijas Ainavu arhitektu asociācijas un Ventspils Augstskolas pārstāve *Dr. arch.* **Lilita Sproģe** iepazīstināja ar mācību moduļa izstrādi pilsētvides un ārtelpas adaptācijai, kas būs pieejams arī pašvaldībām. Modulis top Erasmus+ projekta ietvaros, apvienojot 32 partnerus no 13 valstīm, lai ar māksīgā intelekta un ekoloģiskās plānošanas palīdzību veidotu klimata un katastrofu riskiem noturīgu pilsētvidi.

Turpinot domu par noturību, semināra noslēgumā pirmais Latvijas Aizsardzības spēku komandieris, pulkvedis **Dainis Turlais** aicināja aizdomāties par to, ka, kas ir jebkuras valsts drošības pamatā: "Gribu atgādināt vienkāršu lietu: jebkuras valsts drošība, aizsardzība neslēpjas armijā, policijā, ugunsdzēsējos, glābējos. Divas lietas vēsturiski ir pamatotas un attaisnotas: tautas vienotība un ekonomiskā attīstība. Nav nekā cita efektīvāka."

Pasākuma izskaņā dalībnieki devās izpētes vizītē uz jaunatklāto Kuldīgas Katastrofu pārvaldības centru, kur vienkopus izvietoti gan VUGD, gan Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde.